

دوہڑے

کچھ شاہ سکندر دارا آتے جام گیا کت جم دا
تھوکن دیو جیہناں دی تیغوں آتے دھول پیا نت کم دا
ڈھونڈیاں خاک تہل نہیں لہدی ایہہ جگت برا گھر غم دا
ہاشم جان نفیست دم نوں بھلا کیہ بھرواسا دم دا

اکے تھاؤں نہ وگدیاں ندیاں نہیں اکے طور لوکاں
اے دل پکڑ دلیری دل دی کر سوچ وچار نہ کاں
زل میل بہن ہمیش نہ رہندا آتے کیوں نت رگ جدائی
ہاشم فتح اسان تہناں نوں جیہناں ہمت یار نبھائی

اک بہہ کول خوشامد کر دے ، پر غرضی ہوں کینے
اک بے پرواہ نہ پاس کھڑوون پر ہوں یار گلینے
گوںجاں وانگ ہزار کوہاں تے اوہناں شوق دکھو دکھ سینے
ہاشم ساجن کول ہمیش بھانویں چھڑے ہوں مہینے

بے بنیاد کریں بنیاداں توں کھول عقل دی طاقی
جس دن خرچ لہیں گا سارے ایہہ خرچی رگ نہ باقی
سو سیمان کریں کھڑ فوجاں آتے ذرا نہ رہیں عاقی
ہاشم سمجھ بہوہ پیارے توں خاکی ہیں بن خاکی

خواجہ غلام فرید رحمۃ اللہ علیہ

خواجہ غلام فرید رحمۃ اللہ علیہ فاروقی خانوادے نال تعلق رکھدے سن۔ آپ دے وڈو ڈیرے حجاز مقدس توں ہجرت کر کے پہلاں سندھ تے فیر ملتان وچ آباد ہوئے۔ بعد وچ ڈیرہ غازیخان دے اک پنڈ مٹھن کوٹ وچ آن وئے۔ کچھ چرایہہ خاندان بہاولپور دے اک پنڈ چاچڑاں وچ وی رہیا۔

خواجہ غلام فرید رحمۃ اللہ علیہ 1845ء نوں خوجہ خدا بخش دے گھر پیدا ہوئے۔ آپ داتا گنجی ناں خورشیدی۔ آپ نے اٹھاراں (18) ورہیاں دی عمر وچ قرآن شریف حفظ کیتا۔ فیر بہاولپور دے نواب محمد صادق دی درخواست اُتے آپ احمد پور شرقیہ دے محل وچ چلے گئے تے او تھے مولانا قائم الدین تے ملک غلام محمد کولوں دینی تے دنیاوی علوم حاصل کیتے۔ آپ تاریخ، جغرافیہ، تقویم، طب تے فلسفہ دے وی ماہر سن تے کئی زبان اُتے عبور رکھدے سن۔ آپ نے اپنے وڈے بھرا خواجہ فخر الدین فخر جہاں کولوں روحانی تعلیم تے تربیت پائی تے وڈے بھرا دی وفات مگروں گدی نشین ہوئے۔ آپ عبادت گزار، خلوت پسند تے قدرتی نظاریاں دے بڑے دلدادہ سن۔ آپ نے 1275ھ نوں حج دی سعادت حاصل کیتی۔ اخیر 24 جولائی 1901ء نوں ایس فانی دنیا توں کوچ کر گئے۔ آپ دامزار مٹھن کوٹ وچ اے جتھے ہر سال عرس ہوند اے۔

خواجہ صاحب رحمۃ اللہ علیہ اُچ پدھر دے صوفی شاعر سن۔ آپ نے اپنے خیالاں، سدھراں تے جذبیہاں دا اظہار کافی دی صنف وچ کیتا اے۔ آپ نے کافی نوں ٹیسی اُتے اپڑا دتا اے۔ آپ دیاں کافیاں وچ مسئلہ وحدت الوجود، روہی دے منظر، حیاتی دافلسفہ، مرشد دا تصور، فطرت پسندی، عبادت تے ریاضت تے ربوبیت دے سوہنے مضمون موجود نیں۔ آپ نے خوبصورت تے مٹھری زبان ورتی اے جیہدے وچ موسیقی دا عنصر اُگھڑواں اے۔